

โดย นางสุนภา ศักดิ์สุรยาคม
 คณะทำงานโครงการวางแผนทางการเงินจัดทำเอกสาร
 การกำหนดราคาโอน (Transfer Pricing
 Documentation)

APA หมายถึง

ประกาศฯ อธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 407) ได้กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันและมีธุรกรรมที่ถูกควบคุม มีหน้าที่ยื่นเอกสารหรือหลักฐานแสดงข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการวิเคราะห์ข้อกำหนดของธุรกรรมระหว่างบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันตามที่เจ้าพนักงานประเมินโดยอนุมัติอธิบดีมีหนังสือแจ้งให้นำส่งนั้น

ในข้อ 3 (2) ของประกาศฯ ฉบับดังกล่าวได้ยกเว้นให้ผู้มีหน้าที่ยื่นเอกสารหรือหลักฐานไม่ต้องยื่นเอกสารหรือหลักฐานแสดงข้อมูลตามประกาศฉบับนี้ หากผู้มีหน้าที่ยื่นเอกสารหรือหลักฐานได้ร้องขอให้จัดทำข้อตกลงการกำหนดราคาล่วงหน้าตามสัญญาหรือข้อผูกพันว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศไทยหรือสำนักงานการค้าและเศรษฐกิจไทยได้มีการจัดทำข้อตกลงดังกล่าวกับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของต่างประเทศหรือสำนักงานเศรษฐกิจและการค้าของต่างประเทศตามที่ผู้มีหน้าที่ยื่นเอกสารหรือหลักฐานร้องขอแล้ว ทั้งนี้ เฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมที่ถูกควบคุมที่อยู่ภายใต้ข้อตกลงการกำหนดราคาล่วงหน้าดังกล่าวที่ยังมีผลบังคับใช้อยู่สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีตามกำหนดเวลาของข้อตกลงนั้น

หลายท่านอาจยังไม่ทราบว่า ข้อตกลงการกำหนดราคาล่วงหน้าตามสัญญาหรือข้อผูกพันว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อน หมายถึงอะไรและมีขั้นตอนที่ก่อให้เกิดขึ้นได้อย่างไรนั้น จึงขออธิบายง่าย ๆ ดังนี้

ข้อตกลงการกำหนดราคาล่วงหน้า (Advanced Pricing Arrangement : APA) หมายถึง การตกลงในเรื่องการกำหนดราคาโอนสำหรับธุรกรรมของกิจการในกลุ่มเดียวกันเป็นการล่วงหน้าภายใต้วิธีการ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่เหมาะสม สำหรับช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง เพื่อให้มองภาพได้เข้าใจง่ายขึ้น จึงขอยกตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่าง บริษัท A จดทะเบียนตั้งอยู่ในประเทศ M
 บริษัท B จดทะเบียนตั้งอยู่ในประเทศ E
 บริษัท A เป็นบริษัทที่มีความสัมพันธ์กันกับบริษัท B (บริษัท A ถือหุ้นร้อยละ 75 ในบริษัท B)
 บริษัท A ประกอบกิจการผลิตสินค้า และจำหน่ายสินค้าทั้งหมดให้แก่บริษัท B

ในรอบระยะเวลาบัญชี 20XX บริษัท B ซื้อสินค้าจากบริษัท A เข้ามาจำหน่ายในประเทศ และมีผลประกอบการขาดทุนสุทธิ กรมสรรพากรในประเทศ E ได้เรียกตรวจสอบบริษัท B และแจ้งผลการตรวจสอบว่ามีประเด็นการกำหนดราคาผลตอบแทนต่างไปจากที่ควรจะกำหนดหากบริษัท B ได้ดำเนินการโดยอิสระ สรรพากรจึงประเมินกำไรสุทธิของบริษัท B เพิ่มขึ้น จากเดิมที่มีผลประกอบการขาดทุนสุทธิ เป็น บริษัท B มีกำไรสุทธิ 100 ล้านบาท และคำนวณเรียกเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลบริษัท B เป็นจำนวนเงิน 20 ล้านบาท เนื่องจากประเทศ M และ ประเทศ E มีข้อตกลงอนุสัญญาภาษีซ้อนระหว่างกัน ดังนั้น กรมสรรพากรประเทศ E ประเมินภาษี บริษัท B เพิ่มเติมจึงก่อให้เกิดภาษีซ้อนขึ้น กล่าวคือ กำไรส่วนที่สรรพากรประเทศ E ประเมินเพิ่มขึ้น จำนวน 100 ล้านบาท บริษัท A ในประเทศ M ได้แสดงกำไรส่วนนี้และเสียภาษี ไปแล้วในประเทศ M

ดังนั้น เพื่อเป็นการขจัดภาษีซ้อนที่เกิดขึ้นในส่วนนี้และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต บริษัท A จึงทำหนังสือขอจัดทำข้อตกลงการกำหนดราคาล่วงหน้า (APA) ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของประเทศ M และบริษัท B ก็ทำหนังสือขอจัดทำข้อตกลงการกำหนดราคาล่วงหน้า (APA) ยื่นต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ประเทศ E โดยมีวัตถุประสงค์ขอให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของทั้ง 2 ประเทศกำหนดเวลา และขั้นตอนการเจรจาเพื่อขจัดภาษีซ้อนที่เกิดขึ้นและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งเกิดจากการเสียภาษีซ้ำซ้อนกัน ซึ่งผลการเจรจาของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจทั้ง 2 ประเทศจะมีข้อสรุปว่าบริษัท A และ บริษัท B ควรจะกำหนดราคาล่วงหน้า จากการขายสินค้าและมีผลกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีในอนาคต 3-5 ปี ข้างหน้าของบริษัท A และ บริษัท B เป็นจำนวนเท่าไร ซึ่งการเจรจาอาจจะครอบคลุมถึงปีภาษีใดบ้าง ก็ขึ้นอยู่กับผลการเจรจา ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของแต่ละประเทศจะแจ้งผลการเจรจาให้บริษัทที่ยื่นคำขอ ที่อยู่ในประเทศของตนทราบเป็นหนังสือ

การขอจัดทำข้อตกลงการกำหนดราคาเป็นการล่วงหน้าในประเทศไทย กำหนดให้เป็นแบบทวิภาคี (Bilateral APA) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้การกำหนดราคาโอนสำหรับธุรกรรมของกิจการในกลุ่มเดียวกันสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามประมวลรัษฎากร
2. เพื่อป้องกันและขจัดปัญหาการระงับภาษีซ้อนตามความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศไทยกับประเทศคู่สัญญา
3. เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีอากร
4. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างผู้เสียภาษีและหน่วยจัดเก็บภาษี
5. เพื่อให้ผู้เสียภาษีสามารถประมาณการภาระภาษีได้

วิธีการและรายละเอียดการยื่นคำขอจัดทำข้อตกลงการกำหนดราคาเป็นการล่วงหน้า : APA สามารถอ่านศึกษาได้ที่ <https://shorturl.asia/FZo8r> คู่มือผู้เสียภาษีในการจัดทำข้อตกลงการกำหนดราคาเป็นการล่วงหน้า (Advanced Pricing Arrangement : APA) ทางเว็บไซต์ของกรมสรรพากร

